

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14491/2023
24.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, Весне Субић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужене изјављене против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 324/22 од 23.02.2023. године, у седници одржаној 24.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 324/22 од 23.02.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 324/22 од 23.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београдеу Прр1 23/22 од 19.09.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати 2.556,81 динара, са законском затезном каматом од 03.02.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се на досуђени износ од 2.556,81 динар, исплати законска затезна камата почев од 04.01.22. године до 02.02.2022. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова поступка исплати 39.000,00 динара.

Виши суд у Београду је пресудом Гжрр1 324/22 од 23.02.2023. године, одбио, као неосновану, жалбу тужиље и жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у ставу првом и трећем изреке, а одбијени су и захтев тужиље и захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној сагласно члану 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији тужене у овом спору није потребно одлучивати ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Предмет спора је захтев тужиље за накнаду материјалне штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у стечајном поступку.

Одредбом члана 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење. Према ставу 3. те одредбе, одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року је објективна.

Редовни судови у споровима за накнаду имовинске штете, настале због потпуног или делимичног неизмирења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа, која су без њихове кривице остала неизмирена и у поступку стечаја вођеним над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, следе правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права и одлукама Уставног суда. Применом ставова тих судова успостављена је одговорност Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале штете. Тај став садржан је и у Закључку Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, донетог у поступку решавања спорног правног питања СПП 6/2016, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Узрочно-последична веза између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете нужно се мора утврђивати у случају када ненаплаћено потраживање не потиче из радног односа, као и у случајевима када то потраживање постоји према извршним, односно стечајним дужницима - правним лицима која нису основана на бази друштвеног или државног капитала (допуна Закључка Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, усвојена на седници Грађанског одељења тог суда од 27.09.2019. године).

У конкретном случају, тужиљино потраживање потиче из радног односа са стечајним дужником „Беобанка“ ад Београд, у висини дела који је остао ненаплаћен у стечајном поступку, а правноснажним решењем утврђено је да је тужиљи у том поступку повређено право на суђење у разумном року. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиљиног потраживања пословао са државним капиталом - одлуком Агенције СРЈ за осигурање депозита бр. 33-2001 од 05.07.2001. године, донетом у поступку санације „Беобанке“ ад Београд, све до тада емитоване акције тог привредног друштва оглашене су неважећим, чиме су престала сва права акционара, а Агенција за осигурање депозита на дан отварања стечаја постала њихов власник.

У стечајном поступку тужиљи је признато новчано потраживање само у висини главног дуга, без обрачунате и приписане затезне камате. Зато су за дозвољеност посебне ревизије тужене ирелевантни наводи да није утврђена структура тужиљиног

потраживања, односно да ли је у исто урачуната и затезна камата и по којој методи је обрачуната.

Из наведених разлога, с`обзиром да у овом спору нема правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је, на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић